

TURKISH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1 TURC A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1 TURCO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 17 May 2001 (afternoon) Jeudi 17 mai 2001 (après-midi) Jueves 17 de mayo de 2001 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

221-809 4 pages/páginas

-2-

1. (a)

5

10

15

20

25

30

35

40

'Funda Abla... Funda Abla...' Cılız çocuk sesimle bağırıyorum. Tavan süpürgesinin upuzun sopası, beyaz yeleli atım olmuş; odanın bir köşesinden öbür köşesine koşuyor, bahadırcılık oynuyorum. İnce parmakları arasında gezinen, hışırdayarak kayan kumaş yığınlarına büsbütün daldığında israrla yinelerdim: 'Funda Abla!' Dönüp bakardı gülümseverek. Otuz yaslarındaydı. (Abla demek saygısızlık mıydı ona? Hic evlenmediğinden öyle dermişim meğer. Ama bunu çok sonraları öğreniyorum.) Tasasız gülümserdi; kanatlanmış, uçacakmış gibi. Bahadırcılık oynamamı izliyor ve akıllara durgunluk veren yiğitliğime kahramanlığıma alkış tutuyor. Kimi zaman da dalıp giderdi bakışları boşluğa. Seslendiğimi duymuyordu o vakit. Renk renk, şal örneği basmaları, ucuz ve kötü çiçekli poplinleri, defolu ketenleri biran için unutuyor. Gözlerindeki anlamdan ürküvordum. Alabildiğine küskün, alabildiğine kederli bu sivah gözler. Gülümsevisi Funda Abla'nın rahat, kavgısız. Gözleriyle uvusmuyor. Zaten gözlerinden baska mutluluğu simgeleyen bir yanı yoktu. Acı çekmiş, dayanılmaz yalnızlıklara karşı koyabilmiş birinin arınmışlığıyla bakıyorlar. Buna karşın elleri, sözgelimi bir pazar günü bahar gezintisinden dönenlerin yeni kopartılmış gülleriyle dolu. Demet demet gülleri kucaklıyor, kumaşları değil. Canlı, sağlıklı, özlemlere açık, özlemlerden vaz geçmemis ... 'Funda ne demek Funda Abla?'. 'Yeşil bir bitki, bir yaprak galiba'. Susuyor. Yersiz bir seyler geçmiş gibi aramızda. Savaş alanlarının yılmaz bahadırı olmaktan çıkıyorum. Sokakta itişip kakışmasına, dövüşmesine, başını yarmasına, dizini kanatmasına engel olunmuş bir Kemal'im yeniden. Düşlerim katı gerçekte boğuldu ... Funda Abla sanki bir ermiş. (Kurban edilmiş her yaşlı kız bir ermiş, biliyorum.) Birazdan bu küçük odaya; bu dikiş makineli, bu aynalı dolaplı odaya muştularını öğretecek. Dikiş makinesi de, aynalı dolap da onun tansıklarına kavuşacaklar. Funda Abla kimselerin göremediğini gösterecek ve ben, gökyüzünün sonsuzluğunda saklanmış içsel mutluluğu duyabileceğim. Oysa dikis makinesinin tekdüze sesinden, tıkırtısından başka hiçbir sey olmuyor. İpliğin makarasında döne döne azalması, bilenmiş makasın bu ipliği kumaştan kesmesi. Artık başlayabilir savaş; koşturabilirim beyaz yeleli atımı, şaha bile kalkar.

(Funda çok şey demek. Bütün mevsimler sararmayanı zorla çürütürler. Islak, bereketli funda toprağı. Baharda koncalanmış güller için ... Funda bir yalnızlık, akşamları bir erkeği beklemeyiş, sessizce ve gözyaşlarını tutarak uyumak.)

'Hiç sıkılmaz mı Funda Abla?'. 'Neden sıkılmaz mı?'. 'Her gün dikiş dikmekten anne.'. 'Onun işi. Bedava dikmiyor ya ... Parasını veriyoruz, para kazanıyor. Geçinmek zorunda'. 'Biz de geçinmek zorunda değil miyiz?'. 'Baban getiriyor ekmeğimizi'. 'Funda Ablamın babası yok mu? Ekmek getireni..'. 'Ne bileyim ben... Elin terzisini karşıma alıp konuşamam; sana ne bunlardan hem?'.

Funda Abla annemi prova ederken odadan çıkartılırdım. Ayrıca dikiş günleri dışında da bu odaya giremezdim pek. (Funda oradayken bir tek.) Aynalı dolapta annemin elbiseleri asılıydı yalnız. Küçük odanın duvarını boydan boya kaplardı aynalı dolap. Annem, yatak odalarındaki tuvaletmasasında boyanırdı. Bol dantelalı kombinezonlar giyerdi. Lavantasını süründükten sonra, salınarak küçük odaya geçerdi. Giyinip, dolabın dalgalı aynasına şöyle bir bakar, sokağa çıkardı. (Kabul günleri, gözaydınları, başınız sağ olsunlar, vb.)

Funda Abla mevsim dönümlerinde gelirdi genellikle. İlkyaz sonlarında, güz ortası gün kısalışlarında, karın yağdığı ilk gün. Kış aylarında pazen gecelikler, çarşıdan alınmış pamukluları dikmeye; yazlar için terletmeyecek, ince kumaşları ... Annemin tersine Funda Abla dolabın aynasına bakmıyordu. Belki kendini görmek istemezdi. Yarı toplanmış, kenarlardan yarı fışkırmış gür saçlarını; apayrı sözler söyleyen iri gözlerini; kendinden al dudaklarını neden sevmiyordu? Kuşkusuz annemden daha güzeldi, çok daha dokunulmamıştı. Erdenliğinden utanır gibiydi.

Selim İleri, Elbise Haritaları

1. (b)

Sen Benim Hiç Bir Şeyimsin

- sen benim hiç bir şeyimsin yazdıklarımdan çok daha az hiç kimse misin bilmem ki nesin lüzumundundan fazla beyaz
- 5 sen benim hiç bir şeyimsin varlığın yokluğun anlaşılmaz galiba eski liman üzerindesin nasıl karanlığıma bir yıldız olmak dudaklarınla cama çizdiğin
- en fazla sonbahar otellerinde üniversiteli bir kız uykusu bulmak yalnızlığı öldüresiye çirkin sabaha karşı öldüresiye korkak kulağı çabucak telefon zillerinde
- 15 sen benim hiç bir şeyimsin hiç bir sevişmek yaşamışlığım henüz boş bir roman sahifesinde hiç kimse misin bilmem ki nesin ne çok çığlıkların silemediği
- 20 zaten yok bir tren penceresinde
 - sen benim hiç bir şeyimsin yabancı bir şarkı gibi yarım yağmurlu bir ağaç gibi ıslak hiç kimse misin bilmem ki nesin
- 25 uykumun arasında çağırdığım çocukluk sesimle ağlayarak

sen benim hiç bir şeyimsin

Atilla İlhan, Bela Çiçeği